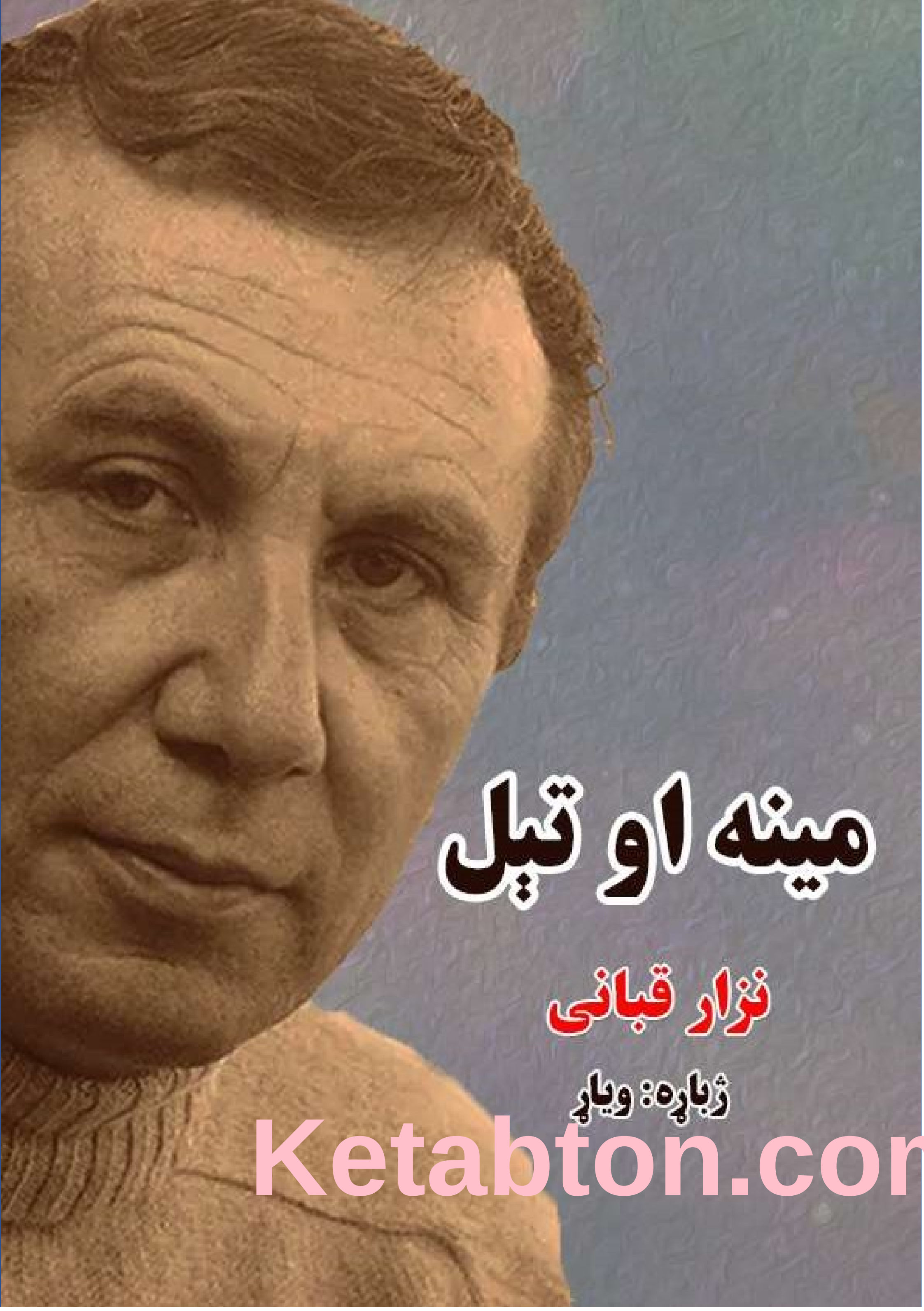
مینه او تیل
نزار قباني
ژباړه: وياړ
Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه او تیل

نِزار قباني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه او تېل

نِزار قباني

ژباړه:ویاړ

سمون:زيړ افغان

برېښنايي خپرېدنه: تله ۱۴۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکلړ

ځو خبرې ۱
د نزار قباني فکر او اند.. ۳
تښتوونکي... ۱۱
د تاریخ ښوونکی چا ووژو؟.. ۲۰
د یو با فرهنګه سپي یادښتونه... ۲۹
وایي «ترهه ګر» یې...!! ۳۰
شعر پوښتنه کوي.. ٤٤
مینه او تېل ٤۹
له شعره څه ګټه؟.. ٥٦
ډېر ویشتونکي ماشومان ٥٧
ستاسې په هېواد کې ولې څوک نه خاندي؟............................... ٥۹
پوښتنه... ٦۲
د مني مارغان راته ګران دي.. ٦۳
ورځ به شي! ٦٦
د بلقیس په ویښتو کې دولس سره ګلان.................................... ٦۹
یوازې مینه بریالۍ ده... ۷۷
بیروت سوځي او ته راته ګرانه یې ۸۳
اوربند ۹٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کلیمې پرته.. ۹۷
د رسمولو درس ۹۸
وطن.. ۱۰۳
لیکم.. ۱۰۵
د شعر یاران.. ۱۰۸
د ویر ماشومان ۱۰۹
راته گرانه یې! ۱۱۱
ټول شیان مري... ۱۲۱
دا څرنگه وطن دی؟.. ۱۲۳
آزادي... ۱۲٤
د شعر سور گل ۱۲۵
بې تا وژړېدم.. ۱۲٦
یو بانگي ۱۲۷
منفجرېدل... .... ۱۳۰
وطنه ۱۳۱
غواړم و دې نیسمه غېږ کې..................................... ۱۳۲
سویسي مرغۍ ۱۳٤
غواړي گډ شي په دریابونو ۱۳۵
د وحشت نسلونه ۱۳٦
وروستۍ کوتره ۱۳۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم مين شم... ۱۳۸
ښکلی ژوند... ۱۳۹
د جمعې خطبه ۱۴۰
مړينه... ۱۴۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو خبرې

نِزار قباني د سوريې مشهور شاعر د ۱۹۲۳ کال د مارچ په ۲۱ مه په دمشق کې وزیږېد. پلار يې يو زیارکښ کارګر و. هغه د خپل پلار په اړه وايي:«که وغواړم پلار مې په کومې ډلې کې شامل کړم، نو بې له شکه يې د زیارکښانو په ډله کې شمېرم، ځکه، چې د خپل ژوند پنځوس کاله يې د سکرو د بوي له استنشاق سره تېر او سر يې د بورې د بوجۍ او د لرګينو تختو او صندوقونو پر «بالښت» کېښود.»

قباني د عاشقانه شعرونو تر څنګ زيات شمېر سياسي او اعتراضي شعرونه ويلي. ده په خپلو شعرونو کې تل عرب شيخان غندل او د غربيانو مريیان يې ګڼل:

عربي نړۍ، خپله توره په ګرو ایښي
د لوي شرافت خبره هم، هسې يو سراب دی
عربي نړۍ تېل په خپلو خصيتينو کې تويوي
او وايي.... خدای لوی دی
د خلکو وينه،
څه د تېلو مخکې، څه له تېلو وروسته
زبېښل کېږي
يوه ډله تل اربابان
دا بله تل چهارپايان....

(c) ketabton.com: The Digital Library

په عربي ادبياتو کې د قباني د شعر د اهميت په پام کې نيولو سره مې تابيا کړې وه، چې ګڼ شمېر شعرونه يې وژباړم او د «مينه او تېل» تر نامه لاندې يې خپاره کړم، خو له بده مرغه اوسنيو بوختياوو د دې کار اجازه رانکړه، نو په اوسني ژباړه مې بسنه وکړه.

د يادونې وړ ده، چې د نزار قباني د ځينو شعرونو ژباړه بشپړه نه ده او يوازې هغې برخې مې ژباړلي، چې ما ته په زړه پورې وې. د دې لپاره د «د وير ماشومان» له عنوان وروسته د شعرونو عنوانونه ما په خپله خوښه ټاکلي.

د دې تر څنګ ما هڅه کړې، چې د نزارقباني د شخصي ژوند د اوږدې بيوګرافۍ پر ځای د هغه فکر او اند ته اشاره وکړم. سره له دې چې د ده د شعرونو له مخې کولای شوو په فکري ليددود يې پوه شوو، خو دا اشاره د ده د فکري لورليد په پوهېدلو کې لاموثره تمامېدلای شي.

په پای کې، د خپل ګران استاد او ملګري، زيرړ افغان، په ټوله مانا منندوی يم، چې تل يې د ژباړې د لابډاينې او سمونې په برخه کې بې دريغه مرسته کړې ده.

ويار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نزار قباني فکر او اند*

■ که له ګډون څخه مو موخه دا وي، چې د شعر ليکلو پر وخت ولس زما پر ګوتو ناست وي، دا خبره سمه نه ده. خو که موخه مو دا وي چې د ولس ستونزې، اغېزې او تاثرات او د هغوی احساسول، لکه د هغو آسونو په شان، چې د باران پر بوي تر ورېدو مخکې پوهېږي، نو بيا سمه ده.

■ زه کوچنۍ او غټې تجربې نلرم. زما هره کوچنۍ تجربه په ورته وخت کې د ټولې نړۍ تجربه ده. کله چې له خپله ويره غرېږم، د ټول جهان وير په پام کې نيسم. که ګمان کوئ، چې د شاعر جزيي تجربه له بله برزخه راځي، نو تېروتي يئ. ځکه شاعر د ټاټوبي، ټولنې، تاريخ او د کلتوري، روحي او جسمي ميراثونو برخه ده او هره کليمه، چې شاعر يې پر کاغذ کاږي، په خپلو زاويوو کې ټول انسانيت رانغاړي.

■ باور لرم، چې له عشقي شعره سياسي شعر ته بدلون په هېڅ توګه ګټوره سوداګري نه ده. د مېرمنو په سترګو کې بيده کېدل د اغزنو سيمونو په منځ که د ويدېدو په پرتله ډېر امن او هوسا دي او د عطرو سوداګري د سرکې له سوداګرۍ څخه ګټوره ده. زموږ په هېوادونو کې هوښيار هغه

---

* د نزار قباني د فکر او اند په اړه دا لنډ مالومات له هغه اوږدې مرکې اخيستل شوي، چې ده د ۱۹۷۱ کال په اکتوبر کې له منيرالعکش سره يې تر سره کړې وه. پ.ژ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی، چې د سیاست کوهي ته نه وردانګي. د عشق هېواد تر ټولو نېکمرغه هېواد پاتې کېږي او ډاډه ووسه، که څواک مې لرلای، چې د اوږده مهال لپاره د عشق پر ټاټوبي خپله واکمني وساتم؛ د خپل عرش او رعیت د پاېښت او دفاع لپاره هر ډول امکانات مې لرل.

▫ ټینګار کوم، چې دا سیاسي شعر و، چې زه یې له هر څه زیات له صلیب او پړي راځوړند کړم. د عربي هېوادونو له نیمايي زیات واکمنان زما د سیاسي شعر په اړه غلیمانه لید لري او ما رټل شوی ګڼي. هغوی خپلو هېوادونو ته زما د کتابونو د ننوتلو مخه نیسي، حال دا چې زما کتابونه یې د میني د شاعر په توګه نازول او په غېږ کې یې نیول. زما لپاره شوني وه، چې د باطنیونو او ډارنو په څېر د تقیې له آره پیروي وکړم. خو ما په بودايي توګه په اور کې مړینه غوره کړه، ځکه چې ایمان لرم، چې لیکل په خپله یو ډول شهادت دی او حقیقي شاعر هغه څوک دی چې د خپلو کلیمو په توري وژل کېږي، لکه څنګه چې سقراط او حلاج ووژل شول.
زه هغه شاعر یم، چې خپله همېنشنۍ لاره د خنجر په تېره اړخ غوره کووم او ګمان کوم، چې د خنجر پر تېرې خوا بیده کېدل، نه هوسا خوب دی او نه هم د لېوالتیا او رغبت وړ.
په کومه مینه یې چې زه تړلی یم، هغه مینه نه ده، چې د ښځې د بدن جغرافیه یې محدودوي. زه په داسې مرمرینه تنګ قبر کې مېشته کېدل نه منم. ښځه له لویو وچو څخه یوه ده، چې هلته مې سفر کړی، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله نړۍ نه ده. زما مينه ټول ژوند په غېږه کې رانغاړي، دا مينه په خاوره کې، په اوبو کې، د مبارزينو په ټپونو، د ماشومانو په سترګو، د زده کوونکو په اعتصابونو او د قهرجنو په قهر کې ځای لري. ښځه زما د اوږده مزل له تمځايونو څخه يو او د بندرونو يو بندر دی، چې يوه ورځ يې ماته ډوډۍ او اوبه، وريښم او عودونه راکړل، خو نور بندرونه هم شته چې بېړۍ مې ځان ته رابلي.

■ښځه يوه ورځ زما په لاسونو کې يو ګل و، په ګوتو کې مې يوه ګوته او هغه خوږ وير، چې پر بالښت مې بيده کېده، خو وروسته په وژونکي توري بدله شوه.
ښځه زما لپاره د مالوچو په مينځ کې د طلا سکه، په حرمسرای کې منتظره وينځه او يا هغه مسافرخانه نه ده، چې بکسونه په کې ږدم او ځم. ښځه زه اوس د انقلاب ټاټوبی او د آزادي بخښوونکي لاملونو يو لامل ګڼم. زه د مېړمنو مسئلې د ټولنې د آزادي بخښوونکي جګړې له مسئلو سره، چې د عرب نړۍ ورسره لاس او ګريوان ده، اړوندې ګڼم. د دې لپاره نن ليکم، چې ښځه د خليفه ګانو له غاښونو او د قوم د سرکرده ګانو له نوکانو وژغورم. غواړم هغه د پخلنځي او د دسترخان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولولو له ښځې وژغورم او د عنتره او ابو زيد الهلالی* له تورو يې آزاده کړم.

▢ سياسي ژوند مې د ژوندانه او هنر بريالی اړخ پاتې شوی، او زما شعر او ښايسته قاموس يې بډايه کړی دی.

▢ د شعر لار اصلاً د انيشتين په لور نه ده، شعر د پاک سرشتو په لور درومي، ياني څوک چې د اغوستلو لپاره جامې ونه مومي، قصيده اغوندي.
زه چې ولسونو ته کله شعر لولم، مخکې له دې چې سالون ته راننوځي د هغوی منل شوي علمي درجې او سندونه نه ګورم.
که داسې انګېرې، چې زه له داسې يو ملت سره اخته يم، چې پوهه يې لږه او کلتور يې کم دی، د روس ملت هم د انقلاب په پيل کې همداسې و، خو دا د پوشکين او ماياکوفسکي د ژبې د نيمګړتيا لامل ونه ګرځېده.

▢ څنګه چې د عرب ملت زما جبر دی، نو دنده مې ده چې ورسره واوسم او ورسره شعر ووايم او ورته وليکم. که دې ته په تمه پاتې شم، چې د

* عنتره بن شداد له اسلام مخکې عربی شاعر و. هغه د عربستان په ټاپوزمې، نجد کې نژدې ۵۲۵ زېږدېز کې وزيږېد او او نژدې ٦٠٨ زېږدېز کې مړ شو. هغه د خپلو حماسي شعرونو او همدا ډول د خپلې معشوقې عبله له کبله مشهور و.
ابو زيد هلالی د بنی هلال د قبيلې يو ولسي اتل و. هغه د عربي ولسي حماسې، چې سيره هلاله نومېږي، اصلي شخصيت و. هغه په دې حماسې کې له نجد څخه د افريقا شمال ته د بنی هلال د مهاجرت داستان بيانوي. پ.ژ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوظبی کلتور هاروارډي کلتور شي، دا زما په اند د شعر، تاريخ او حقيقت لپاره توطئه ده. په سوډان کې لس زره کسان ما ته غوږ وو، هغوی د انګورو د تورو ګونګورو په شان د ونو له څانګو راځوړند وو، غوښتل دې چې هغوی وباسم، ځکه چې جلابيې* يې پر تن وې.
خو هغه روڼ اندي، چې غواړی شعر د هغوی د پام وړ وي، څوک دي؟ آيا هغوی لکه ډاکټران، مهندسان، د بانکونو مديران، د شرکتونو مالکان او قراردادیانو په شان فارغ التحصيلان دي يا وزيران، مديران او کارکوونکي دي؟
د کتاب وږشلو شمېرې ثابتوي، چې پورته ياد شوي کسان، ان يو کتاب هم نه لولي او نه کتابتون ته ځي. د هغوی فرهنګي سطحه ورځپاڼې او تلويزيوني سريالونه دي.

□ له ما غواړی، چې د سکرو د ډبرو په کان کې پاک پاتې شم او خپلې جامې تمېزې وساتم. رانه غواړی چې په داسې تولنه کې سپېڅلې واوسم، چې په خپله سپېڅلتيا نه پيژني. رانه غواړی چې مينه د اولياو او قديسانو او د کرامه اصحابو مرتبو ته ورسوم. دا زما د انسانيت پر ضد ده.
زه ځان د هغه قبيلې يو تن ګڼم، چې له ښځو سره په غاښ چيچلو او نوکارو مينه کوي او د قبيلې له ميراث او د جاهلانه عشق له شريعت څخه د خلاصون لپاره ډېر اوږد مهال ته اړتيا لرو.

* جلابيه:غټې او پراخې جامې چې پر کاليو دپاسه اغوستل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

▢ عربي انقلاب باید د جسم او فکر بدلون یوځای په پام کې ونیسي، د بنې او منځپانګې بدلون یوځای په پام کې ونیسي. هر انقلاب چې یوازې فکر په پام کې ونیسي، بې له دې چې جسم په پام کې ونیسي، هغه انقلاب به نیمګړی انقلاب وي. جسم اجرایي وزله ده او که د دې وزلې ګردښت سمبال نشي، پایله به یې هېڅ وي. د بېلګې په توګه د چین انقلاب د صیغي اصل له مینځه ویوړ او اوس کوم پلار، خپله لور پر هېڅ هانګ کانګي مرییوال نه پلوري. همدا ډول د هغه دود جرړې وچې کړې، چې د انجونو پښې به یې په اوسپنیزو قالبونو کې ایښودلې، چې له کوره دباندې ونشي کړاې لاړې شي. د چین انقلاب معجزه په دې کې ده، چې په ټوله مانا یې له بودا او کنفوسیوس سره له معاملې سرغړاوی وکړ او مخکښانو یې ګړندي بدلونونه خپل رسمي آر وګراځوه او د همدې لپاره اجدادي اروا نوره د نوي چین په عقل کې ځای نلري. خو زموږ انقلابونه، له ټولو آزادي غوښتونکو شعارونو او له ټولو هغو مخکښو آرونو سره سره، چې لارښودونکي یې دي، د جنسي مسئلې له حل څخه د ډېر حساسیت او د مذهبي جرړې له امله ډډه کوي او د همدې لپاره له ملنډیزو تضادونو سره مخ شول....
موږ له مارکس څخه غږېږو، خو بیا هم په شپه کې یو بدوي سړی له تورې ږېرې او له زرغونې جلابیې سره مو لیدلو ته راځي او حرز او تعویذ مو غاړې ته اچوي او خپل کرامات را زده کوي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

■ د ښکېلاک نقشه دا وه، چې هند د دېګي مسالو او طبي بوټو، مصر د مالوچو، سيلان د چايو او چين د وريجو او اپيومو توليدونکي پاتې شي...
که ونکړاې شو د شپانه له ټولنې څخه کمپيوټري ټولنې ته بدلون ومومو، جنرال موټورز او وال سټريټ او د راکفلر او فورډ کورنۍ به تر اجله پورې پر موږ واکمن پاتې شي.

■ انقلاب زما په اند د عربي انسان د بشپړې جغرافيې بدلون او د هغه بيا جوړېدنه ده. عربي عقل کړکيچن دی، ځکه چې پرته له عمله او اغېزې پاتې شوی دی. هغه درې ته ورته دی، چې په کوفي خط ليکل شوی او له ځانه بېزاره ده. د عرب انقلابيونو دنده ده، چې پر نوي کاغذ په بشپړه توګه نوي څه وليکي، ځکه چې پخوانی کلام د خپلو ټولو دلالتونو او رموزو څخه جلا شوی دی. خو له کومه يې پيل کړو؟
له پيريانو يې پيلوو، له ماشومانو، له بې فکره فکرونو، له بې شکله شکلونو، له هغو سپېڅلذاتو، چې لا زموږ په موعظو او منقولو اقوالو زهرجن شوي نه دي، له هغو ټولو بې ګناهانو، چې کوپړې يې لا بنه موندلې نه ده او ملاګانې يې لا محدب شوې نه دي.
پر انقلابي فکر ده، چې د خپل نوم ورتيا ومومي او د بولدوزر د پله په شان د ويجاړيو د له مينځه وړولو او د ډېرانونو او د دې سيمي د راغونډ شويو پاتې شويو خځلو په غورځولو کې، چې د انحطاط له پېړونو پاتې شوي، لاس په کار شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

▫ انقلابي ليکنه، يو انقلابي انسان پنځوي. د ليکنې کار او انقلابي کار لازم او ملزوم دي او که عرب انسان په دې سيمه کې د هر انقلابي نظام اصلي موضوع ده، نو بايد د هغه د مخاطبولو لپاره نوې بنه رامينځته کړو...

د لمبه وهونکي انقلابونو او هغو انقلابونو، چې په راتلونکي کې به يې لمبې پورته شي، دنده ده، چې ليکوالان خپله برخه او هغوی د بدلون د عمل لپاره خپل ياران او شريکان وګڼي. د انقلاب او ليکوالۍ تر مينځ هر ډول ټکر، چې اوس د عرب په ځينو انقلابي نظامونو کې شته، د دواړو هممهاله مرګ له ځان سره لري.

▫ د شعر لپاره له هغه طبقې پرته، چې ورته غوږ ږدي او هغه لولي او له هغه څخه اغېزمن کېږي، بله طبقه شتون نلري. شعر هغه اورګاډی نه دی، چې لومړی کلاس يې له دويم، دريم او نورو بېل وي. ټول هغه کسان چې د شعر په اورګاډی کې مزل کوي، پر يوه ډول څوکۍ کښېني او له يوه ډول امتيازه برخمن دي او زه شاعر د شعري پرولتاريا په کتار يا د ولس په کتار کې درېږم ، هر چېرې چې وي او هر ډول چې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتوونکي

د شرم وروستي دېوالونه ړنګ شول
خوشاله شوو، ونخېدو
د ډارنو د سولې هوکړه لیک لپاره مو،
یوبل ته مبارکې ورکړې!
نور مو څه ډارولی نشي
څه مو شرمولی نشي...
وچ شوي د غیرت رګونه
زموږ په بدن کې
پښې مو ایښي د تېښتې په دوران کې
ودرېدلي یوو په شان د پسونو
د مسلخ په کتار کې
منډه منډه
ساه لنډه لنډه
د قاتلانو د موزو د خکلولو لپاره
مخکې کېږو یو له بله، په څو ځله
پنځوس کاله یې وګالله
زموږ په ماشومانو ګوره ولږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیازو غوټه یې راغوځار کړه،
د روژې په پای کې
پنځوسم
ځله
غرناطه ووتله د عربو له لاسونو
تاریخ ووتو د عربو له منګولو
د اتلولۍ د سرودونو انګازې
ړنګې شوې!
اشبیله ړنګه شوه
انطاکیه ړنګه شوه...
له جګرې پرته
له وینې پرته
حطین ړنګ
عمویه ړنګه
مریم د اربکیو په لاس پرېوته
خو د دې اسماني سمبول د ازادولو لپاره
هېڅ نر نشته
او نه نرتوب پاتې شوی...

وروستۍ سرې کربښې مو
د **رومیانو** په لاسو کې پرېوتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور له څه دفاع وکړو؟!
نور نلرو ماڼيو کې موږ وينځې
چې قهوه کړې را ته جوړه
چې شهوت رابرابر کړي
نور له څه دفاع وکړو؟!

ان يو اندلس راپاتې نه دی
لوټلي يې له موږه:
دروازې، دېوالونه، مېرمنې، ماشومان
زيتون، غوړي، ډبرې د واټونو
لوټلي يې له موږه:
عيسی بن مريم،
چې لا د غاړې وه
لوټلي يې له موږه:
د ليمو، مندتو او ايلنيو خاطرې،
د جماتونو قنديلونه

موږ ته يې راپرې ايښې
د **غزې** په نوم د سردين* يو قوطی

---

* سردين يا ساردين يو ډول کب دی، چې د خپل خوند او غذايي ارزښت لپاره يې خلک خوښوي.د ساردين نوم د ايټاليا د ساردني ټاپو څخه اخيستل شوی، ځکه چې يو وخت په دې ټاپو کې دا کبان ډېر پيدا کېدل. پ.ژ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د **اریحا** په نوم
وچ
یو هډوکی
د فلسطین په نامه
یوه کاروان سرا
بې له چته
بې له ستنو
خوشې یې کړو
بې هډه
یو بدن
بې ګوتې
یو لاس...

هېڅ غونډۍ راپاتې نه ده،
چې اوښکې کړو پرې تویې

ملت څنګه ژړېدی شي،
چې یې اوښکې
اخیستل شوي وي؟

د **اوسلو** له پټې عاشقۍ هم
شنډ راووتلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غنمو له داني وړوکی
یو هېواد یې راته راکړ
بې اوبو یې تېروم
د اسپرین د گولې په شان!

دا دی
له پنځوسو کلو وروسته
پر ویجاړ ټاټوبي ناست
بې سرپناه
د زرگونو کوڅه ډبو سپو په شان!

له پنځوسو کلو وروسته
پرته له سرابه
د مېشتېدو هېواد مو هم و نه موند
هغه سوله،
چې د چاړې په شان
پر بدن ځای نه مومي
سوله نه، تاوتریخجنه یو تېری دی!
څه به وي د تېښتې گټه؟
څه به وي د تېښتې گټه؟
خو د ملت وجدان،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کله ویښ وي
د بم پلتې په څېر...؟!
د **اوسلو** ټول لاسلیکونه
دي له ږدنه بې ارزښته!

په خوب مو وې لېدلې:
د زرغونې سولې
د سپینې سپوږمۍ
د رڼه سیند
خورا ډېرې رویاګانې
خو ناڅاپه
شوو راویښ په ناولو ډېرانو کې!

داسې څوک شته،
چې د «غښتلو» د سولې پر ځای
د «ډارنو» له سولې وپوښتي؟
داسې څوک شته،
چې په قسطونو پلورېدونوکو
چې په قسطونو کرایه کوونکو
د سوداګرو، تاجرانو
د پانګه اچوونکو له سولې وپوښتي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې څوک شته،
چې د مړو له سولې وپوښتي؟!

واټونه یې غلي کړي
پوښتنې او پوښتونکي یې
ترور کړي...

بې له میني مو واده وکړ
له هغه ښځې سره،
چې یوه ورځ یې ماشومان زموږ وژلي
یوه ورځ یې ځیګرونه زموږ ژولي
له ځان سره مو بوتله
د ګبین میاشتې لپاره
مستې مستانه وګډېدلو
زمزمه مو ورته غوږ کې
کړل د میني ټول شعرونه
چې په یاد وو راپاتې
خو له توره بخته
معیوبه، ناتوانه اولادونه مو
د ځینځښې په شان دي زېږولي!
د ویر د پیاده رو په څنډو کې آواره

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ټاټوبی، چې مو ونیسي په غېږ کې
نه بچیان، چې یې ونیسو په غېږ کې

د واده په جشن کې
نه عربي نڅا
نه عربي خواږه
نه عربي ترانې
نه عربي شرم او حیا
یو وطندار هم په جشن کې نه و

د ناوې د مَهر نیمایي برخه په ډالر
د الماسو د ګوتې بیه په ډالر
د عاقد پیسې هم په ډالر
د نکاح کېک و ډالۍ کړی امریکا
د ناوې جامې، ګلونه، شمعې
او د **مارینز** موسیقي
ټول امریکایي!

واده پای ته ورسېد
فلسطین په کې شتون ونه موند
خو خپل انځور یې ولیدلو
چې له ټولو رسنیو خپرېدلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې اوښکې يې کتلې،

چې د **شيکاګو**، **نيوجرسي** او **ميامي** په لور

د سمندر څپې شلوي

او د ذبحه شوي مارغه په شان

چيغې يې وهلې:

دا واده زما واده نه دی ،

امريکا، هېڅکله!

دا جامې زما جامې نه دي،

امريکا، هېڅکله!

دا شرم زما شرم نه دی،

امريکا، هېڅکله!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ ښوونکی چا ووژو؟

۱

ښادي راشي له کومه،
کله مو چې رنگ د خوښې تور دی
کله چې ځانونه مو تور
فکرونه مو تور
منځ مو تور
ان سپینوالی راله
توروالي ته نږدې دی!

۲

ښادي راشي له کومه،
کله چې زموږ د ژوند ټولې پېښې
د استبداد سریال
هېواد استبدادي
هجرت استبدادي
رسمي ورځپاڼې استبدادي
مخفي پولیسان استبدادي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېرمن استبدادي
او له یوې ښایسته ښځې سره مینه
استبدادي...!

۳

ښادي راشي له کومه،
کله مو چې د ټولو ماشومانو پر کالیو
د کربلا وینه بهېږي...
اند،
زموږ په ټاټوبي کې
ګڼل کېږي ناولې له بوټانو
ښځې
او
شهوت
جوړوي د ګردو موخو نڅوړ مو په نړۍ کې

۴

ښادي راشي له کومه،
له هماغه ورځ چې په **غرناطه** کې
د ښځو پر سر
موږ یو له بل سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس و ګرېوان شوو
ملت وپاشېد
حکومت له لاسه لاړ
او هېواد له قفسه والوت!

۵

زما د ټاټوبي تر ټولو دنګه ونه
د کینې ونه!

٦

حیران یمه چې په ټاټوبي کې مې
هر ګل په خپل واده کې
د ویر جامې اغوندي.

۷

موږ تلپاتې ملت نه لرو
نه هم کوم حکومت
یو له بله بېل یوو...

۸

څه چې لولو
آیا «ورځپاڼې» دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د مړو تابوتونه
یا د ویر او غم بلنه؟!

۹

لیکنې مو له نورو اقتباس
غړونه مو نیکونو له مرئ څخه راوځي

۱۰

له «یو زرو یوې شپې»* یمه بېزاره...
یمه بېزاره،
چې د «شهرزاد» په غېږ کې
د لیوني په شان
ویده شم.

۱۱

ښادي راشي له کومه،
کله چې مو ماشومانو

---

* یو زرو یو شپې، چې په عربي کې د الف لیله و لیله هم یادېږي، د عامیانه داستانونو یوه ټولګه ده چې په اوږدو پېړیو کې راټول شوي دي. اصلي داستان یې د «پاچا» (شهریار) او د ملکې (شهرزاد) په اړه دی. پاچا د خپلې مېرمنې له خیانت وروسته پرېکړه کوي چې هره شپه له یوې انجلۍ سره واده وکړي او په سبا یې ووژني. شهرزاد د یو وزیر په ځیرکتیا سره هره شپه پاچا ته یوه کیسه کوي او کیسه نیمه پرېږدي، چې پاچا د اورېدلو لپاره یې هغه ژوندۍ پرېږدي. دا لړۍ یو زر او یوه شپه ادامه مومي او... پ.ژ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل عمر لا شنه زرغونه لیدلی نه ده!

۱۲

ښادي راشي له کومه،
له کومې ورځې چې له فلسطین نه راووتلو
د لیمو او مندتې له حافظې نه راووتلو
په ایرو واوښتولو.

۱۳

له هغه ورځ چې مو د بیروت سیند پرېښود
د میندو سینې مو پرېښوې
د یادونو ګلونه مو پرېښول
خپل د آزادیو کورونه مو پرېښول
د تولد کارتونه مو پرېښول.

۱۴

موږ یو بل وخوړل
اوس به ماهیان او ملخان
زموږ عذر ومني؟!

۱۵

په ټاټوبي کې زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ان د خدای جامې
لیلامېږي!!

۱٦

ښادي راشي له کومه،
هره مرغۍ چې راوالوځي خوا له
سر یې پرې شي
هر پیام وړونکی چې راغی
سر یې پرې شو
هر مصلح
هر نوښتگر
هر لیکوال
هر شاعر،
چې راغی
د شعر پر بالښت یې
سر له تنه پرې شو!

۱۷

زما په ټاټوبي کې د هوا بدلېدل
حرام!
د مېرمنو پر سترگو رانجه وهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام!

د شعر ځاې پر ځاى كول

حرام!

د فعلونو او نومونو صرفول

حرام!

حرام!

۱۸

په درېمې نړۍ كې اربابان

د مرغيو له چغېدو

د گلونو د وږمې له خورېدو

د كوترو د غومبر له اورېدو

ډارېږي

كه سيند

ډېر وغړېږي

زندان يې ځاى وي!

د درېمې نړۍ اربابانو ته ده سخته،

چې له اند سره پخلا شي

قلم ومني!

ليوه چېرې شي كولاى

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پسو سره پخلا شي؟

۱۹

موږ په تېرو پېړونو کې
په شعر
په بيان
په بديع او وينا کې
مخکښ وو
خو اوس مو دنده
ځيرل دي د ليکنو!

۲۰

پخوا
د پوهنې او کلتور لومړنۍ ماڼۍ
مامون وه جوړه کړې
تر هغه وروسته راغلل داسې واکمنان بيا
چې د وژلو په حرفې کې
د زندان جوړولو په مهندسۍ کې
تخصص لري!

۲۱

ما په ماشومتوب کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ویاړ،
انساندوستی،
عزت،
سرلوړی،
ملتیا،
سخاوت او زړورتیا
زرگونې کیسې وې لوستلې
خو کله چې شوم لوی
شوم پوی:
چې په تاریخ کې مې لوستلي نیمایي،
هسې خوشې گنگوسې وې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یو با فرهنګه سپي یادښتونه

اربابه!
تا نه زر او یاقوت او حریر نه غواړم
تا نه د اطلسو د جامو رااغوندل نه غواړم
تا نه د ورېښمینو جامو رااغوندل نه غواړم
یوازینۍ غوښتنه مې:
خبرې مې ته واوره
زه په خپلو شعرونو کې
راوړم تا له د ټولو عربانو کریکه
راوړم تا له د ټولو عربانو کرکه!

اربابه!
شعر او غزل دې
که خوښ نه وي
نو جلاد ته بیا ووایه
پرېږده پرېږده،
چې آزاد وغاپم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي «ترهه گر» يې...!!

مور په «ترهه گرۍ» تورنوي
که د گل له بويه دفاع وکړو
که د ښځې له خوشبويه دفاع وکړو
که د يوې بې گناه قصيدې دفاع وکړو
که دفاع وکړو:
له شنه اسمانه
له هغه هېواده،
چې څه ندي په کې پاتې
نه اوبه، نه هوا
نه کېږدۍ، نه اوښ
نه يوه توره قهوه...

مور په «ترهه گرۍ» تورنوي
که په مېړانه دفاع وکړو:
د **بلقيس** له زلفانو
د **ميسون** له لبانو
له **هنده**

(c) ketabton.com: The Digital Library

له **رغده**

له **لبنی**

له **ربابه**

که دفاع وکړو

د الهام په بڼه،

چې راوریږي له بڼو

د رانجو له بارانه!

له ما سره به هېڅکله و نه مومئ

محرمانه شعرونه

محرمانه ژبه

یا محرمانه کتابونه،

چې تر شا د دروازې یې بندیوان کړم!

ان یوه قصیده نلرم،

چې روانه وي محجوبه

په واټو کې...

موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي

که د خپل هېواد له پاتې شونو ولیکو

ناتوانه، شېندلي، ړنګېدلي

چې غړي یې وراسته، پاشېدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هغه هېواده چې پېژاند لتوي
له هغه ملته چې نوم نلري
له هغه هېواده،
چې له تېرو بدايه شعرو يې
پاتې نور څه نه دي
له **خنساء*** قصيدو پرته
له هغه هېواده،
چې د اسمان په لمن يې
سره، شنه يا زېړه آزادي پاتې نه ده...
له هغه هېواده،
چې ورځپاڼو پېرېدو ته مو پرېږدي
خو خبرو اورېدو ته مو نه پرېږدی....
له هغه هېواده،
چې پر ټولو مرغيو يې
د تل لپاره د چغېدو بندېز لګول شوی

له هغه هېواده،

* خنساء، چې اصلي نوم يې تماضر بنت عمروالسلميه و، له اسلام څخه دمخه يوه مشهوره شاعره وه. هغه د خپل ورونو صخر او معاويه لپاره چې له اسلام له عصره وړاندې ووژل شول، د مرثيه ويلو لپاره پېژندل کېږي. د هغه په قصيدو کې تر ډېره د خپلو ورونو زوړتيا او وير او خپګان بيان شوی دی. پ.ژ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې لیکوالان یې
له ډېره ډاره
عادت شوي،
چې پر هوا لیکل وکړي!!

له هغه هېواده ،
چې حال یې، احوال یې
زما د وطن د شعر له احواله ځه توپیر نلري:
خوشې شوې ویناوې
بې مانا خبرې
وارداتی کلام
غیر عربي بڼه
غیر عربي ژبه،
چې نه پیل لري نه پای
نه له خلکو سره اړیکه
نه له ځمکې سره
نه له ستونزو د بشر سره!

له هغه هېواده،
چې درومي مذاکراتو ته د سولې
له مېړانې تش

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتې یيله!

له هغه هېواده،
چې سرېيو يې له ډاره
ځانونه لامده کړي!
او له مېرمنو پرته څوک ورپاتې نه دي!
څوک پاتې نه دي،
چې هغو ته **نه** ووايي،
چې په ګونډو شول
او زموږ له کورونو، ډوډۍ او غوړو
او له ځلانده تاریخ نه يې
هتې را جوړه کړې.

موږ ته داسې شعر راپاتې نه دی،
چې خپل عفت يې برېستن کې د سلطان
له لاسه ورکړی نه وي!

موږ په سپکېدو يوو روږدي شوي
خو له هغه انسانه به څه شي پاتې،
چې په سپکو سپکېدلو شي عادت ؟!

لټوو موږ د تاريخ په کتابو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسامه بن منقذ
عقبه بن نافع
عمر او **حمزه**
او **خالد،** چې د شام په لوري درومي...
په ملي ړوندتیا یوو اخته شوي ؟!
یا له کورمالۍ څخه کړېږو؟!

موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي
که تر اسراییلي بېلدوزرو لاندې،
چې مو خاوره اړوي راوړي
تاریخ مو اړوي راړوي
انجیل مو اړوي راړوي
قرآن مو اړوي راړوي
خاوره د پیغمبرانو مو اړوي راړوي،
ونه غواړو شوو مړه
که ګناه مو دا وي
نو بیا څومره ښایسته ده «ترهګري»!

موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د مغولانو، یهودیانو* او بربرو په لاسونو
ونه غواړو شوو نابود
که د **امنیت شورا** شیشې،
چې لوی امپراتور ورباندې خیټه اچولې
پر کاڼو ولو!
موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي
که له لیوه سره مذاکرې ته غاړه کېنږدو
او امریکې،
دې بې فرهنګې ته
د بشر کلتور په وړاندې
له دې بې تمدنې سره
د نني تمدنونو په وړاندې
د مرستې لاس ورنکړو!
امریکا هغه ستره ودانۍ ده،
چې دیوال نلري!
موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي

*نزار قباني، په ځینو شعرونو کې په مستقیمه توګه پر یهودانو برید کړی او ان ویلي که چېرې هیټلر له یهودانو بې غمه کړي وای، نو فلسطین به له داسې ربړې سره مخ نه وی. د نزار قباني دا ډول دریځ سم نه دی، ځکه ستمګران هېڅکله د خپلو ولسونو استازي کېدای نشي. که چېرې ونکړای شو د ولس او دولتونو، د ولس او واکمنو ستمګرو طبقو تر مینځ توپیر وکړو، نو دریځ مو غیر واقعي او ارتجاعي لور نیسي. پ.ژ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له هغې زمانې سره مخالفت وکړو،
چې په کې شوې،
مغروره،
شتمنه
څواکمنه امریکا
د عبري ژبې رسمي ژباړونکې!

موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي
که د **قدس** او **الخیل**
یا د **غزې** او **ناصرې**
پر مخونو ګلونه وشیندو
که ویسو اوبه
محاصرې ته!
که ویسو ډوډۍ
محاصرې ته!

موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي
که غږ کړو پورته
د پرګنو ضد مشرانو په وړاندې
د هغوې په وړاندې،
چې زینونه یې بدل کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پر وحدتپالنې يې
کړله غوره
دلالي!

موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي
وايي د «ترهه ګرۍ» کوئ ننګه،
که د فرهنګ کړو دنده خپله
که د فقهې او سياست کتابونه لولو
که ياد کړو خپل لوی خدای
که سورت د «فاتحې کړو تلاوت
که جمعې خطبې ته غوږ شو

موږ په «ترهه ګرۍ» تورنوي
که له خپلې خاورې دفاع وکړو
که د خپلې خاورې له ستروالي....
که پاڅون وکړو
پر خلکو د تېري په وړاندې
پر ځان د تېري په وړاندې...
که راپورته په ملاتړ شو
د واټ د خرما په وروستيو ونو
په ملاتړ د اسمان د وروستيو ستورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ملاتړ د خپلو نومونو د وروستيو تورو
په ملاتړ د خپلې مور د تې
د وروستيو شيدو د ځاځکو...
که ګناه مو دا وي
نو بيا څومره ښايسته ده «ترهګري»!

له «ترهه ګرۍ» سره موافق يم
که ژغورلاې مې شي
له هغو کډوالو،
چې له روسيې
له رومانيا
له مجارستان
او
له لهستانه
راغلي
او په فلسطين کې يې
زموږ پر اوږو پښې ايښي
راغلي،
چې د قدس منارې
د الاقصی جومات دروازې
ډبرليکنې او ګنبدونه رانه غلا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له «ترهه گرۍ» سره موافق یم
که وکړای شي مسیح
د مرگ او ویجاړنې له سفیرانو
آزاد کړي
مقدسه مریم او مقدس ښار
آزاد کړي.

تر پرونه،
د خپلو ټاټوبو په واټو کې زموږ خلک
په څېر د اسونو شنهېدل
څپاند وو ډگرونه صلابت د نهر په شان
خو **اوسلو** له تړون وروسته
نور مو غاښونه په خولو نشته!
بدل شوي په یوه ړانده ملت یوو؟!
بدل شوي په گونگي یوه ملت یوو؟!

له «ترهه گرۍ» سره موافق یم
که له طاغوت او طاغوتیانو
ژغورلای شي ملت
او د انسان له وحشته
ژغورلای شي انسان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له «ترهه ګرۍ» سره موافق يم
که له يهود امپراتوره مې ژغورى شي
که له رومي امپراتوره مې ژغورى شي.

له «ترهه ګرۍ» سره موافق يم
تر هغو،
چې نوې نړۍ
په «عدل» او «انصاف»
د امريکې او اسرائيل په منځ کې وېشل شوې!

له «ترهه ګرۍ» سره موافق يم
له ټولو شعرونو سره
له ټولو نثرونو سره
له ټولو غاښونو سره،
چې په خوله يې لرمه
تر هغو موافق يم،
چې نوې نړۍ
دربست د قصاب په واک کې وي!
له «ترهه ګرۍ» سره موافق يم
تر هغو،
چې نوې نړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د لېوانو په کتار کې
طبقه بندي کوي!

له «ترهه ګرۍ» سره موافق يم
تر هغو،
چې امريکايي سنا
د نورو کړنې ارزوي
جايزې ټاکي
جزا ټاکي!

له «ترهه ګرۍ» سره موافق يم
تر هغو،
چې نوې نړۍ
په خپل ذات کې د عربو له بويه
وي بېزاره

له «ترهه ګرۍ» سره موافق يم
تر هغو،
چې نوې نړۍ
زما د ماشومان سرونه پرې کوي
او خپلو سپو مخې ته يې اچوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو بیا چغه کېږم:
له «ترهه گرۍ» سره موافق یم...
له «ترهه گرۍ» سره موافق یم...
له «ترهه گرۍ» سره موافق یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر پوښتنه کوي

زښت یمه خوشاله،
چې شعرونو مې یاست تاسې
ډارولي
سره له ټولو جلادانو،
چې سرونه پرې کوینه!
ډېر نېکمرغه یم،
چې رپېږئ
د رنګ له یوه څاڅکي
د کاغذ د خش خش له آوازه!

ای واکمنه،
چې له ترانې
له کلیمې
له نوپنځاند شاعر وېرېږې
ای واکمنه،
پر خپل حکومت چې ډارېږې
د ګلونو له وږمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زردالانو له بویه ډارېږی
ای واکمنه،
چې وسله والو ځواکونو ته فرمان ورکوی،
چې شوق زنداني کړي.

خوشالېږم،
کله چې دروازې تړئ
او سپي خوشې کوئ
په خپلو ښځو ډارېږئ،
چې د میني پاچایانو په لومه کې ګیرې نشي

خوشالېږم،
چې کتابونه مې قتل عاموئ
شعرونه مې ذبحه کوئ
خو جسد مې یوه ورځ
په داسې بارګاه به شي بدله،
چې د زیارت په موخه
میینان به ورله درومي.

هېڅوک هم نشته،
چې آسونه ایسار له شنېدلو کړي
او مرغۍ بندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نویو ټاټوبو له موندلو کړي
په دې سیالۍ کې به یوازې
بریالې
کلیمې شي
تاسې به لیکوال ووژنئ
خو لیکل وژلی نشئ
سندرغاړی به ووژنئ
خو آواز وژلی نشئ.

نهه نوي ښځې مو
په یوې کوټې کې
په یوه حرمسرای کې
راغونډې کړي
هر څه برابر:
نکاح خط
طلاق خط
په جامونو کې شراب
سرې سترګې
د نغري په شان!
خو د اخلاقي ارزښتونو د ساتنې په پار
مو تل دي منعه کړي زما اشعار!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو بیا په تمه واوسئ،
چې بې خبره راځم
لکه **مهدی**
یا هم د **بُراق** په شان
سترګې په لار راله واوسئ،
چې د پېژندو مې اړتیا نشته
خلک به کړي ځوړند
د پاچا د عکسو پر ځای
په دېوالو
زما عکسونه.

راته منتظر واوسئ
ای دلالانو،
چې ودان کړي مو د تېلو له پیسو
د نفاق دي اهرمونه
زموږ شعر او نثر مو کړ بدل
د ارتزاق دي دکانونه!
سترګې په لار راله واوسئ،
چې شعر تل:
د ولسونو د تندیو له خولو
د ډوډۍ له بخرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځپلو له ګړنګونو
او له ژورو راپورته شویو زلزلو نه
د بهر په لور پنځول کیږي.

ځومره هم،
چې دیوالونه لوړ کړئ
خو لمر به نشئ کړلئ منعه
له ځړیکېدو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

مينه او تېل

۱

ته به څه وختې پوهېږې؟
ته به څه وختې پوهېږې؟
راله ووايه ښاغليه؟
زه د هغو جينکو په کتار کې نه يم،
چې ستا محبوبې دي
نه ښځينه فتحه يم،
چې ورسيوا مې کړې
پر خپلو فتحوحاتو
زه کومه شمېره نه يم،
چې ورزياته مې کړې
په شته شمېرو
خپلو دوسيو کې
ته به څه وختې پوهېږې؟

۲

ته به څه وختې پوهېږې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای اوښه،

چې بیدیا کې لا تر اوسه ستا په پزه

چا اوسار تړلی نه دی

ای،

چې لاسونه او څېره دې

تل د خیرو او ټناکو لاندې پټ دي

ته به څه وختې پوهېږې؟

چې زه به نور ستا په لاسو کې

د سګرټو ایره نه یم

ته به څه وختې پوهېږې؟

چې پر بالښت به دې

له زرګونو سرونو یو سر نه یم

ته به څه وختې پوهېږې؟

چې زه به ستا د لیلام

مجسمه نه یم

ته به څه وختې پوهېږې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پر سینه مې

به ستا نوکارې نه وي...

ته به څه وختې پوهېږې؟

۳

ته به څه وختې پوهېږې؟

چې ما به نشې کړای بې حسه

نه امارت به دې وکړای شي ما بې سده

ته به څه وختې پوهېږې؟

چې ته به سره له خپلو تېلو

سره له ټولو امتیازاتو

سره له هغو تېلو،

همرنگه ستا د چپنې

سره له هغه بې شمېره موټرونو،

چې بې شمېره معشوقو له ډالۍ دي

د نړۍ څښتن نشې.

څه شول ستا هغه مشهوره د اوښانو بازارونه؟

څه شول ستا پر لاسو هغه خالونه؟

څه شول ستا د کېږدۍ سوري؟

څه شول ستا د پښو د تل چاودونه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه شول ای منفعله؟
څو شول ای د خواهشاتو مرییه؟

اوس ستا ده د صفتونه شرحه
معشوقه بازي
اوس لس هاو ښځې سر پر سر
د لذت پر بړستن انباروې

د یوه مړه حیوان جسد په څېر
ښځې له خپل دیوال راځړوې
ته به څه وختې پوهېږې؟

۴

ای خېټو
ته به څه وختې پوهېږې؟
هغه نه یم،
چې له اوره دې وډارېږم
ستا د جنت لېواله شمه
ستا له هغو سرو زرو،
چې په لاسو یې لرې
زما ارزښتمن عزت ډېر لوړ دی
زما د فکر فضا ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د فکر له فضا ډېره لېرې
ای،
چې خانواکۍ دې
ستا د جنت لېواله شمه
په سلول سلول کې جرړې وهلي
ای،
بیدیا هم
له دې
چې تا ته منسوبه شوې
ډېره سخته شرمنده
ته به څه وختې پوهېږې؟

۵

ای،
د تېلو امیره
د خپلو هوسونو په چقړو کې ورغړه
ورغړه، لکه پر کاشیانو چې رغړېږي
ورغړه د گمراهۍ په لوگیو کې ورغړه
ته تېل لرې، تېل
د خپلو معشوقو پر پښو یې ومښه
هغو نایټ کلبونو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پاریس کې دې لیدلي
ترحم یې ستا په ذات کې وواژه
مهرباني او مېړانه یې ووژله
د بدلمنې یوې ښځې په پښو کې
خپل غج دې تر خاورې لاندې ښخ کړ
په وړیا دې ورکړ **قدس**
په وړیا دې هم ورکړ خدای
په وړیا دې ورکړې لا د خپلو مړو ایرې...
تا له سره دي هېر کړي،
چې اسرائیلو په جګړه کې
جنینونه په خاوره ولېدل
تا خو له سره دي هېر کړي،
چې ځومره ودانۍ ړنګې پر سرو شوې
تا خو له سره دي هېر کړي،
چې ځومره قرآنونه په اور کې سوځېدلي
تا خو له سره دي هېر کړي،
چې دوی خپله جنډه
د هېواد د ځیرې بیرغ پر ځای ورپوله
تا خو له سره دي هېر کړي،
چې په **حیفا** او په **یافا** او **بئرالسبع** کې
هره ونه شوه خلکو له صلیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو خلکو لپاره،
چې تا له سره هېره کړي،
چې ستا له نسله وو
قدس، اوس په وینو ډوب
خو ته ډوب په شهوتونو کې
داسې آرامه ته بیده یې
ګنې دې ناورین له تا سره
کوم تړاو هم نه لرو
ته به څه وختې پوهېږې؟
څه وخت به دې ذات کې
انسان راویښېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شعره څه ګټه؟

له شعره څه ګټه
که ونکړای شي،
پاڅون اعلام کړي؟
که ونکړای شي،
زورواکان له منځه ویسي؟

له شعر څه ګټه
که ونکړای شي،
اورشیندونکي
بلوا ته ولسموي،
کله چې اړتیا ورله لرو؟

د شعر څه ګټه،
که تاجونه،
د دې نړۍ د ځواکمنو شاهانو
له سرونو وانخلي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر ويشتونکي ماشومان

نړۍ ده حيرانه،
سره له دې،
چې لاسو کې يې يوازې دي ډبرې
خو ډېوه يې ده روښانه تروږمۍ کې
زېرې ورکړې
مقاومت يې کړی
منفجر د بم په شان دي
شهيدان دي
خو موږه د قطبي يږو په شان
چې د تودخې وړاندې يې پوستکي،
مصونيت مونډلی وي -
لا کنګل يوو.

زموږ پر ځای وجنګېدل،
تر هغو چې په خاورو ولوېدل
خو موږ بېغمه ناست قهوه خانو کې
قهوه مو څښله په مزه مزه
دا يو لالهانده سوداګرۍ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا بل کړي،
د نورو یو میلیارډ ډالرو لټه
بل د څلورم واده او د مرمرینو سینو په هڅه
یو په لندن کې،
گرځي اسمانڅکو ماښیو پسې
بل سرگردانه د وسلو سوداگرۍ پسې
یو په ډیسکو کې له خپل سیاله غچ اخلي
بل د پوځ او حکومت
د تاج او تخت په لټه.

آه...
ای د خیانتونو نسله
ای د پیسه پالنې نسله
ای وزگاره نسله
ای هرځایي نسله
که تاریخ څومره هم پخ درومي
یو ورځ به ډېر ویشتونکي ماشومان
په تا
غوبل
جوړ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسې په هېواد کې ولې څوک نه خاندي؟

گرانه ملگريه!
چې په سترگو دې
تراژيدي، وير او غربت لولم
موږ يوو هغه خلک،
چې په ښادۍ نه پوهېږو!
ماشومانو مو لا
د بوډۍ ټال نه دی ليدلی
دلته هغه هېواد دی،
چې خپلې دروازې يې دي تړلي
اند او احساس يې لغوه کړي!
هغه هېواد،
چې په کوترو ډزې کوي
په وريځو، جرسونو ډزې کوي
دلته مارغه د الوتلو پروا نلري
او شاعر
د شعر له ويلو ډار نلري!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته هغه هېواد دی،
چې د تللو لپاره لار نلري
ان مچ له الوتلو ډارېږي
او د شعر شپه نه جوړېږي!

دلته هغه هېواد دی،
چې نیمایي یې دی پنډغالی
نیمایي نور یې ساتونکي
د یو او بل له مېرمنو سره
مړو دی واده کړی
مالومه نه ده
خلک یې چېرې تلي!

فرانسوی زېړسرې سپلانۍ راته وایي
ستاسې هېواد تر ټولو ښایسته هېواد دی،
چې تر اوسه ما لیدلی
دلته،
باران خاندي
ګلان خاندي
الوچې او انار خاندي
یاسمن ګلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځوړند له دېوالونو
خو ستاسې په هېواد کې
بیا ولې څوک نه خاندي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه

ما مه پوښته،
چې څنګه یم؟
که په رښتیا یم درله ګران...
ما وپوښته
ګوتې دې څنګه دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مني مارغان راته ګران دي

خوښېږې مې
کله
ناکله
د ورځې لخوا ورک شم
په شان د مني د مارغانو
یو وطن وموموم:
نوې وطن
پرته له ټاټوبه
پرته له خدایه،
چې ومې نه څاري
داسې ټاټوبی،
چې له ما سره
دښمني ونکړي.

غواړم وتښتم
له خپل پوستکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل آوازه
له خپلې ژبې
غواړم وتښتم
د باغونو د وږمې په شان
غواړم وتښتم
له خپل سیورې
له خپلې نښې
غواړم وتښتم
د خرافاتو او مارانو له ختیځه
له خلفاؤو
له پاچایانو.

غواړم مینه وکړم
د مني د مارغانو په شان
ای د چړو
ای د زندۍ ختیځه
ای امیرانو
ای پاچایانو
غواړم مینه وکړم
د مني د مارغانو په شان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای د چړو،
ای د زندۍ ختیځه
ای امیرانو
ای پاچایانو
غواړم مینه وکړم
د مني د مارغانو په شان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ به شي!

ورځ به شي
ته به راته پکې ګرانه یې
ورځ به شي
اندېښنه مه کوه،
چې پسرلی دی ځنډېدلی
وېرجنه مه اوسه
که باران دی ودرېدلی
هرومرو به رنګ بدل شي د اسمان
سپوږمۍ به راستانه شي
خپل مدار ته
ورځ به شي
بیا به ورځ شي!
هغه ورځ به پوه شم،
چې تمدن ولې ښځینه دی
شعر ولې ښځینه دی
عاشقانه لیکونه ولې ښځینه دي
ښځې کله چې مینېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې
په مرغۍ
په رڼا
په اور
بدلېږي!

ورځ به شي
د بدویت جامې گوځارم،
چې دې خبرو اترو آر زده کړم!

ورځ به شي
هغه ورځ
زه د خپل انحطاط دوره خوشې کووم
تا ته ښکلي کلیمات لیکم
د کلیمو له بریدونو تېرېږم
د کلام شیشه ماتوم!

ورځ به شي
هغه ورځ مې احساسات رهبري کوومه
د غرور سر مې پرې کوومه
د قبیله ای تعصب میراث مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دننه پرېمنځمه
او د پاچايانو پر ضد
راپاڅېږم.

ورځ به شي
سرتېري مې رخصتوم
آسونه مې خوشې کووم
فتوحاتو ته مې د پای ټکی ږدم
او خلکو ته اعلاموم:
ستا د سترګو ساحل ته رسېدل
ده بريا
له ټولو
ستره!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلقيس* په وېښتو کې دولس سره ګلان

۱

هغه پوهېده، چې ما به ووژني
زه پوهېدم، چې هغه به ووژل شي
وړاندوينې،
دواړه سمې وختلې
هغه لکه پتنګې
د جهالت د پېر پر وېجاړو ولېده
او زه د هغه عصر د غاښو تر مينځ
چې شعر
د ښځې سترګې
او سور ګل د آزادۍ
له ستونې تېروي
دړې وړې شوم.

---

*بلقيس الراوي د نزار قباني مېرمن وه. هغه د ۱۹۸۱ کال د دسمبر د پنځلسمې نېټې په انتحاري بريد کې، چې په بيروت کې د عراق پر سفارت تر سره شو، له ٦١ نورو کسانو سره ووژل شوه. دا بريد الدعوه اسلامي ډلې، چې د ايران د آخوندي رژيم ننګه يې له ځان سره لرله ، تر سره کړ. پ.ژ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲

پوهېدم،

چې هغه به ووژل شي

هغه،

د خچنتیا په پېر کې ښایسته وه

د کرغېړنتیا په پېر کې رڼه وه

د انسان وژونکو په پېر کې

یوه انسانه

د شینکۍ په مینځ کې نایابه لعله

د بې شمېره مصنوعي ښځو په مینځ کې

یوه اصیله!

۳

پوهېدم،

چې هغه به ووژل شي

ځکه روښانه یې وې سترګې

د یاقوت د دوه سیندونو په څېر

وینښته یې اوږده

د بغداد د شپو په څېر

دې ټاټوبي

دې ټولې زرغونتیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زرگونو خرماوو انځورونو
د بلقیس په لېمو کې
تاب
رانه وړ.

۴

پوهېدم;
چې هغه به ووژل شي
ځکه،
چې د غرور لوربنود یې
د ټاپووزمې له لوربنوده خورا لوی و
پرتم،
پرې نښوه،
چې د انحطاط په پېر کې ژوند وکړي
ځلانده اروا یې پرې نه ښوده،
چې په ترږمو کې ژوند وکړي.

۵

هسک غرور
نړۍ ورله کوچنې کړې وه
بکس یې وتاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورو ورو
د پښو د ګوتو په څوکو،
بې له کومې خبرې
نرۍ يې پرېښوده.

٦

له دې، نه ډارېده
چې مورنی ټاټوبی يې ووژني
ډار يې دا و،
چې مورنی ټاټوبی به يې ځان ووژني!

٧

د شعر د بډايه ورېځو په څېر
زما پر كتابچو يې وبهول:
شراب
ګبين
توتكۍ
سره ياقوت
زما پر احساس يې وشيندل:
بادبانونه
مرغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

او له نهیلۍ ډکې شپې...

له تللو وروسته یې
د اوبو پېر پای ته ورسېده
او د تندې پېر پیل شو.

۸

تل مې د تللو په حال احساسوله
په سترګو کې یې بادبانونه
تل چمتو د تګ په حال کې
پر بڼو یې متحرکه الوتکه
د هسکېدلو په حال کې
په لاسي بکس کې یې
زموږ د واده په لومړنۍ ورځ
یو پاسپورت
د الوتکې ټکټ
او د هغو ټاټوبو ویزې،
چې هېڅکله یې لیدلي نه وو
یو وخت مې وپوښته،
دا ټول کاغذونه
ولې په بکس کې ساتې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې ويل:
له سرې زرغونې څخه مې
د ليدلو وخت اخيستی.

۹

کله چې د هغې بکس يې
ويجاړيو له مينځه راکړ
ما يې
پاسپورت
د الوتکې ټکټ
او ويزې وليدلې
پوه شوم،
چې ما له بلقيس الراوي سره واده کړی نه و
زه د سرې زرغونې مېړه وم...

۱۰

کله چې ښايسته ښځه مري
د ځمکې تعادل له لاسه ځي
سپوږمۍ سل کلن عمومي وير اعلاموي
او شعر
بې کاره کېږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱

بلقیس الراوي
بلقیس الراوي
بلقیس الراوي
د هغې د نوم آهنگ و په ما ګران
په کراتو مې د شونډې پر سر تکراراوه
د هغې د نامه په څنګ کې
غبرګولو د خپل نوم
سخت ډارولم
لکه د رڼې ویالې خړول
یا د یوه ښایسته سمفوني ګډوډېدل.

۱۲

دې مېرمن
نباید ډېر ژوند کړی وای
دې پخپله
هم نه غوښتل
هغه وه،
د شمعې د یوې لمبې په څېر
د بلیندې د یوې شغلې په څېر
د شاعرانه یوې شېبې په څېر،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وروستۍ کربښې د مخه
انفجار کوي....

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازې مینه بریالۍ ده

سره له دې،
چې برېکۍ زما په سترګو کې
ځګیږي
سره له دې،
چې غم ستا په سترګو کې
بیدیږي
سره له دې،
چې دې روزګار کې
پر ښکلا کوي ډزې
هر چېرې چې وي
پر عدالت غوښتلو کوي ډزې
هر چېرې چې وي
پر اند کوي ډزې
هر چېرې چې وي
خو زه وایم:
یوازې مینه بریالۍ ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازې مینه بریالۍ ده
په زرهاو ځله وایم:
یوازې مینه بریالۍ ده

د وچېدلو، مړاوېدلو په وړاندې
هېڅ پناه او پټنځای نشته
له مهربانۍ ونې پرته

سره له ړنګېدلي دې دورانه
سره له دې دورانه،
چې لیکوالي وژني
لیکوالان وژني
او
پر کوترو
پر سرو ګلونو
پر بوټو ډزې کوي
او ښایسته شعرونه
د سپیو په هډېره کې ښخوي
خو زه وایم:
یوازې فکر بریالی دی
یوازې فکر بریالی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړهاو ځله وایم:
یوازې فکر بریالی دی

ښایسته خبره هېڅکله نه مري
نه په کومه توره
نه په کوم زندان
نه په کوم دوران

ګرانې!
له هغو ټولو کسانو سره سره،
چې ستا سترګې یې محاصره کړې
زرغونتیا سېزي
ونې سېزي
له هغو ټولو کسانو سره سره،
چې ښکلې معشوقې یې بندي کړې
خو زه وایم:
یوازې سور ګل بریالی دی
یوازې سور ګل بریالی دی

ګرانې!
له هغو ټولو وچېدلو سره سره،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې اروا کې مو دي
له هغو ټولو مړاوېدلو سره سره،
چې اروا کې مو دي
د وريځو د کموالي سره سره
د باران د کموالي سره سره
يوازې اوبه بريالې دي
يوازې غوټۍ بريالې دي
له هغې ټولې شپې سره سره،
چې يې سترګې رادرنې دي
بې له شکه
ورځ بريالۍ ده.

په داسې روزګار کې،
چې زړه په لرګين لوښي بدل شوی
په کې شعر په لرګين قالب اوښتی
د بې مينې
د بې هيلې
او د بې سيندې
په روزګار کې
د پاڼو
د قلمونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتابونو د استعفی په روزګار کې
خو زه وایم:
یوازې سینه بریالۍ ده
یوازې سینه بریالۍ ده
په زرهاو ځله وایم:
یوازې سینه بریالۍ ده

د تېلو او ګازو له دوران وروسته
بې له شکه،
طلا بریالۍ ده

سره له دې روزګاره،
چې په کړاونو
په اپینو
په اعتیاد کې
ډوب شوی
سره له دې دورانه،
چې انځور نور د خوښې وړ نه دی
تابلو څوک نه خوښوي
عطرونه د چا خوښ نه دي
رنګونه د چا خوښ نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره له دې دورانه،

چې له خدای پرستۍ تښتي

د شیطان پرستۍ په لور

سره له هغو کسانو،

چې يې ژوندون رانه تالا کړ

له جيبه يې وطن رانه تالا کړ

له زرگونو جاسوسانو سره سره،

چې په دېوالونو مهندسانو

طرحه کړي

ځای پر ځای کړي

له زرگونو راپورونو سره سره،

چې موږکان يې موږکانو ته ليکي

خو زه وايم:

يوازې ولس بريالی دی

يوازې ولس بريالی دی

په زرهاو ځله وايم:

يوازې ولس بريالی دی

ولس برخليک جوړوي

ولس

پوه

بريال دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیروت سوځي او ته راته ګرانه یې

۱

کله چې بیروت سوزېده
او اور وژونکو یې سره کالي
وېنځل
او هڅه یې کوله،
چې پر کتارو ناستې مرغۍ آزادې کړي
ما په واټونو کې پښې ییله
په سوزونکو اورونو
په رنګو ستنو
د شیشو پر ماتو ټوټو
منډه وهله
په داسې یو حالت کې،
د لمبو په نڅا کې
ستا څېره مې،
چې د بندي کوترې په شان وه،
لټوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هره بیه مې غوښتل
بل بیروت وژغورم
هغه بیروت،
چې یوازې ستا مال و
زما مال و...
هماغه بیروت،
چې ته او زه یې
په یوه وخت وزېږولو
او له یوه تي یې شیدې راکړې
هغه بیروت،
چې مور یې **یدریا** ښوونځي ته ولېږولو
او هلته مو له کوچنیو کبانو
د سفر لمړي درسونه
د مینې لمړي درسونه
زده کړل
هماغه بیروت،
چې د ښوونځي په بکسو کې
مو له ځان سره وړو
د ډوډۍ په قطرو کې
د کونځلو په خوړو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هماغه بیروت،
چې د جوارو په بوټلو کې مو اېښود
هماغه،
چې د عشق بازۍ
په لویو شپېو کې مو
ستا بیروت
زما بیروت
نوماوه.

۲

کله،
چې وطن له وطنه تښتېده
او ماښومان د بیروت نړیوال هوایي ډګر کې
د خپلو لوبو پر شیانو وو بیده
کله،
چې پلرونو د اوښکو
ډک بکسونه وزنول
او مجبور وو،
هر اضافي کیلو اوښکو
او
هر اضافي کیلو غم لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریمه ورکړي

کله،

چې وطن لاسونه پر څېره

کېښودل او ژړل يې

او د مني وریځې

چې د یونان له ټاپوګانو

راتللې

چې لبنان ساحلونو ته نژدې شي

د **قناصه** د مردکیو د لګېدلو له ډاره

ډارېدلې

کله،

چې واټو کې ځراغونه

له ډاره رپېدل

او د کلکو قهوه خانو

سایبانونه

خوریدل راخوریدل

او سهارنیو مرغانو

خپل بچي پر څانګونو اېښودل

کوچېدل

کله،

چې وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطن

ټوټې ټوټې کولو
زه له جنايته ځوسوه متره لېرې
قاتلان مې ليدل
دوی له بيروت سره
د يوې مينځي په شان جماع کوله:
وار په وار
يو په يو
د قبيله ای ترون له مخې
د قومي امتيازاتو له مخې
د پوځي درجو له مخې

زه يوازينی شاهد نه وم،
چې زرگونه ځلانده چاړې مې
د لمر د رڼا لاندې کتلې
او زرگونه مزدوران مې کتل،
چې د هغې مېرمن د جسده گردچاپېره،
چې سوزېدله
مستې مستانه نڅېدل
خو زه يوازينی شاعر وم،
چې پوه شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې د بیروت د سیند نوم
له سپینه
په سره سیند باندې بدل شو.

۳

کله،
چې بیروت سوزېده
او هر څوک وو په دې فکر،
چې پاتې شخصي شتمني وژغوري
ناڅاپه راپه یاد شول،
چې ته لا هم زما معشوقه یې
ته مې هغه لویه شتمني یې
چې هېڅکله مې نه ده ښکاره کړې
او ناچار یم
که ژوند کومه چاره راپرې نه ږدي
خپل ګډ میراث
خپله عاطفي شتمني وژغورم
په دې زړه پورې ښار کې،
چې یوه ورځ
رازداره صندوق و،
چې خپلې کوچنۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپماوې مو په کې پټولې
پټې نقاشیانې
زما لپاره
ستا لپاره
پټ انځورونه،
چې هېڅکله چا لیدلي نه دي
د هغو شعرونو طرحې،
چې په پنسل مې درلیکلې
او هېڅوک ترې خبر نه دي
کتابونه
ډبر لیکنې
استوانې
د سرامیک قابونه
پستکارتونه
کیلي بندونه،
چې پرې د نړۍ په ټولو ژبو
لیکل شوي:
راته ګرانه یې!
سیمه ایزې نانځکې،
چې وې د میني نښې
او تا له ځان سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یونانه، له بالکانه

له مراکشه، له فلورانسه

له سنگاپوره، له ټایلنده

له شیرازه، له نینواه

له ازبکستانه

وې راوړې

له سرو وریښمو جوړ شال،

چې تا ته مې ډالۍ و

هغه ورځ چې له اسپانیا نه زه راستون شوم

او تا اچولی پر اوږ و

پوه شوم...

چې ولې **طارق بن زیاد**

اندلس ته د نوتلو لپاره جنګېده

پوه شوم،

چې زه جنګېدمه ولې

او لا هم جنګیږم،

چې ستا د سترګو د اوبو برید ته

ورکړل شي اجازه زما د بېړیو

ننوتو ته

۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیروت،
چې کله د **بیزانسي** شمعدانیو په څېر
چې د طلا په اوبو ښکلې وې،
رنګېدو
کله چې جوپه جوپه خلکو
خپل ویر په یو ډول تعبیراوه
خپلې اوښکې یې په یو ډول توېولې
زه د خپل خصوصي ویر په لټون وم
او هغه ښځه،
چې هېڅوک یې په شان نه وو
هغه ښار،
چې بېلګه یې نلرله
هغه شعرونه،
چې د سړیو د لیکنو تر منځ،
چې د میني په اړه یې لیکي
بې ساري وو
کله چې ښځو ویر
د هغو ټوکرو له ګزو سره مېچل،
چې سوزېدل
د خپلو لاسي بکسونو،
چېنو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او له غاړکۍ سره يې اتکلول

او په دې رويا وو،

چې خوندي يې له سوزېدو کړي

کله چې سرو خپل تاوان

د بانکي حسابونو له سپما سره محاسبه کول

زه وم ناست د ډبرې پر تختې،

چې وه د اوښکو د يوې څاڅکې په څېر

خپل تاوان مې شمېره

د هغو قهوې د پيالو له شمېرو سره،

چې څښلې مې شواې

د هغو پوښتنو له شمېرو سره،

چې پوښتلې مې شواې

لاسونه به مې

ستا لاسو کې واې

که بيروت چېرې سوزېدلی نه وای.

۵

مهمه راته نه وه،

چې بيده وی

يا ويښه...

مهمه راته نه وه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې بشپړه بربنډه وی

که نیمه...

مهمه راته نه وه،

چې پوه شمه څوک دې

دی همخونې

یا څوک دې همبستر دی

ټولې دا خبرې وې وړې

خو لویه خبره

دا کشف و،

چې تل وې راته گرانه

ته تل د نیلوفر د گل په څېر

لامبوزنه زما د ذهن په اوبو کې

د گوتو تر منځه می زرغونېږی

د تاریخي کلیسا د ډبرو له منځه

د وښو د شنه کېدو په څېر

مهمه راته نه وه،

چې څوک اوس په تا گران دی

اوس په څه فکر کوی ته

په دې اړه کوو خبرې وروسته

اوسنی برخلیک جوړونکې خبره دا ده،

چې ته یې په ما گرانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او
زه
ځان
د نړۍ تر ټولو دوو ښايسته ياسمن ګلونو
ستا
او
بيروت
د ملاتړ مسوول ګڼم.

٦

پر ما مه کوه نيوکه،
چې په زور او ناڅاپي
دې خونې ته شوم ننه
هر ډول جامې چې اغوستي شې
واغونده
ما مه پوښته چې ولې؟
هلته بهر سوزي بيروت
هلته بهر سوزی زموږ بيروت
ته سره له ټولې ناپوهۍ
سره له دې بې درناوۍ
لا هم يې په ما ګرانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلی یمه گوره،
چې د کوچنۍ پیشۍ په څېر دې
پر اوږې راواړومه
د مرگ
اور
او
لېونتوب
له ببرۍ دې رابهر کړم
څکه،
زه د ښکلو پیشوگانو
د ښکلو سترگو
د خپلو ښایسته ښارونو
د سوزېدلو مخالف یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوربند

شعر کې
د اوربند
یا د اوږي رخصتۍ
یا ضروري رخصتۍ
او یا هم
د اداري رخصتۍ
په نامه
څه نشته
ډګر کې باید ووسئ حاضر
تر وروستي څاڅکي د وینو
یا دا،
چې په ګونډو شی
او
په خنده شې
له لوبې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کليمې پرته

دلته پاتې نوره لاره چاره نشته
له کليمې پرته
کومه سينه د شيدو د ورکړې نشته
له کليمې پرته
کوم هيواد،
چې مې ملاتړ وکړي نشته
له کليمې پرته
بله ښځه مې په تيره کې نشته
له کليمې پرته!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رسمولو درس

۱

زوي مې خپلې اوبرنگې رنگې راوړې،
زما مخې ته يې بردي
رانه غواړي،
چې مرغۍ کړم ورله رسم
برس په خړ رنگ کې خړوبوم
مربعه انځورم
سره له يوه قلفه
سره له ځو ميلو
زوي مې اريانتيا کې راته وايي:
دا خو زندان دی
پلاره!
مرغۍ نشې رسمولای؟
ورله وايم:
زويه!
وبخښه
د مرغيو بڼه مې تللې ده له ياده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲

زوي مې رنګې خپلې
زما مخې ته ږدي
رانه غواړي،
چې سيند رسم کړم
اخلمه پنسل
توره يوه دايره رسموم
راته وايي
دا خو توره يوه دايره ده
پلاره!
سيند نشې رسمولی ؟
لا نه پوهېږې،
چې د سيند رنګ شين دی؟
ورته وايم:
زويه!
د سيند رسمولو کې تکړه وم يو وختې
خو نن يې
د کب نيولو لومه
او جاله رانه اخيستې
شنه رنګ سره له خبرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د آزادۍ د ماهي له ښکاره يې
منعه کړی يم!

۳

زوي مې د رسامۍ کتابچه مخې ته ږدي
رانه غواړي،
چې رسم ورله يو وږی د غنم کړم
اخلمه قلم
يو ټوپک رسمومه
زوی وهي پرما ملنډې،
چې د رسامۍ هنر کې يم کمزورې
په حيرانۍ راته وايي:
پلاره!
نه پوهېږی،
چې د ټوپک او د غنمو د وږي څه توپير دی؟
ورته وايم:
زويه!
پخوا مې د غنمو د وږي، ډوډۍ او ګلانو شکلونه پېژندل
خو دې اوسپني پېر کې،
چې د ځنګل ونې هم
له وسلوالو سره يو شوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

گلونو پوځي جامې اغوستي
د وسلوال وړي په پېر کې
د وسلوالو مرغانو په پېر کې
د وسله واله دين په پېر کې
ډوډۍ نه پېرم،
مګر دا چې په کې و موندم يو ټوپک
ګل له کروندې نه راشکومه،
مګر دا چې راته ونيسي مخې ته وسله
خپله
نه پېرم کتاب له کتابتونه،
مګر دا چې په منځ د ګوتو کې مې شي
منفجر...

۴

زوي مې د کټ پر څنډه راته کښېني
رانه غواړي،
چې يو شعر ورله بيان کړم
يوه اوښکه شي راتويه پر بالښت
په حيرانۍ يې راخلي
راته وايي:
دا خو اوښکه ده پلاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شعر

ورله وایم:
زویه!
کله چې لوی شوی
او د عربي شعر دیوان دې ولوست
پوه به شی په دې،
چې اوښکه او شعر دي سره خویندې
او عربي شعر هم پرته له هغې اوښکې،
چې گوتو له مینځه راوځي
بل څه نه دي

۵

زوي مې پنسلونه او رنگې مخې ته ږدي
رانه غواړي،
چې وطن کړمه
زه رسم
برس مې رپي په لاسو
اوښکې راتویېږي پر لېمو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطن

ته يې راته ګران،
چې له خدای،
له ځمکې،
له تاريخ،
له مهال سره
له اوبو،
له کروندې،
له خندانه ماشومانو سره
له ډوډۍ،
له سيند،
له صدف،
له بېړيو سره
د شپې له ستوري سره،
چې بنګړي خپل رابخښي
له شعر سره،
چې يمه په کې مېشت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له تېپ سره،
چې په ما کې ژوند کوينه
اړيکه ولرم!

ته هغه وطن يې،
چې نورو له پېژاند وربخښي
پر چا چې نه يې ګران
بې وطنه دی هغه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکم

ليکم،

چې شيان کړم منفجر

ليکل چاودنه ده

ليکم،

چې رڼا پر تروږمۍ کړمه برياله

ليکم،

چې ما او شعر

بريا ته ورسوم

ليکم،

چې د غنمو وږي يې ولولي

چې ونې يې ولولي

ليکم،

چې سور گل ما وپيژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ستوري، مرغۍ
پيشو، کب او صدف
ما وپېژني

ليکم،
چې نړۍ د هلاکو له غاښونو
د پوځيانو له حکومته
د لنډه غرو له ليونتوبه
آزاده کړم.

ليکم،
چې ښځې
د ستم له تورو تمبو
له مړو ښارونو
د مريیتوب له ولايتونو
له ستومانو ورځو
له سرخته
له تکراره
آزادې کړم.

ليکم،
چې کليمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له تفتیشه
د سپو له بویولو
او د سانسور له چړو
آزادې کړم.

لیکم،
هغه مېرمن،
په ما گرانه مېرمن
له بې شعره
او بې میني ښاره
له ویره، له خپگانه
آزاده کړم

لیکم،
چې ترې جوړې کړم اوبلنې وریځې
یوازې مېرمنې
یوازې لیکنې
موړ له مرگه ژغوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شعر یاران

د اور یمه زه ونه
د هیلې یمه رویبار
د پنځوسو میلیونو
مینانو
ویاند
آرامېږي مې په غېږه کې
ویرجن
جوړوم ورله کله کوتره
کله هم د نهیلۍ یو بوټی
ملګرو
زه یم هغه ټپ،
چې يې ونه منله
هیڅکله
د چړې واکمني!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ویر ماشومان

د ویر داسې ماشومان شته،
چې لوی به شي...
د پاېنده درد داسې ماشومان شته،
چې لوی به شي...
هغوی،
چې وژل شوي فلسطین کې
داسې ماشومان لري،
چې لوی به شي...
د خاورو، د کوڅو، د دروازو
داسې ماشومان شته،
چې لوی به شي...
هغوی،
چې له دېرشو کلو راپدېخوا
د استنطاق په کوټو کې
د پولیسو په حوزو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغونډ شوي زندانو کې
هغوی،
چې د اوښکو په څېر
شوي په سترګو کې راټولې
دا ټول
به هره شېبه
د فلسطين له دروازو شي رادننه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته گرانه يې!

کله مې چې وويلې تاته:
راته گرانه يې
پوهېدم،
چې قبيلې په وړاندې
کړی مې پاڅون دی
او جرس د رسوايۍ مې دی وهلی
غوښتل مې،
چې ويجاړ د ستم پلاز کړم،
چې شنه شی ځنگلونه
لابهانده شي سيندونه
او د نړۍ ټول ماشومان آزاد
شينه

د وحشت د پېر پای ما غوښتلو
د وروستي واکمن مرگ ما غوښتلو!
ستا په گرانوالي مې غوښتل
د ټولو حرمسرايو دروازې کړمه ماتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ښځو سينې
د سړيو له غاښو خلاصې کړمه!

کله مې چې ووېلې تا ته،
چې ته يې راته ګرانه
پوهېدم،
چې د هغه ښار لپاره
نوې الفبې ابداع کوومه،
چې څوک پکې لوستل کولای نشي
تش سالون ته لولم شعر
د هغه چا په جام کې
تويومه زه شراب،
چې يې څښلي نشي!

کله مې چې ووېلې تا ته،
چې ته يې راته ګرانه
پوهېدم،
چې تل به مې وحشيان
په سانګو زهرجنو
په غشو
په ليندو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځاري
ځړوي به مې عکسونه
پهٔ ټولو دېوالونو
باندې
وېشي به مې د ګوتو نښې
پهٔ ټولو پوستو
باندې
ستره جایزه به هغه ته رسوي،
چې وروړي مې سر
د لبناني مالتې پهٔ څېر يې
د ښار پر دروازې ځړندوي.

ستا نوم،
چې کله ما
د ګل پر پاڼو وليکو
پوهېدم،
چې خلک
مې مخې ته درېږي
متقيان او لنډه غران
مې مخې ته درېږي
چا چې په ارث نه ده وړې مينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې مخې ته درېږي!

وروستی واکمن غواړم نابود کړم
ستا د مینی دولت جوړ کړم
پوهېږم،
چې دغه انقلاب کې
مرغۍ به وي یوازې
تر څنګ
زما!

نه مې شته کوهی د تېلو،
چې وویاړمه ورباندې
معشوقې پکې ولامبوم
نه د **آقاخان** په څېر شتمن یم
نه د **اوناسیس** ټاپو،
چې په اندازه د سیند ده
زما ده.

زه شاعر یم
یوازینۍ شتمني مې
د شعرونو ټولګه
ستا ښایسته سترګې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوونکی زه نه یم،
چې درزده کړمه مینه
نه کبان لري د زده کړې اړتیا
د لامبلو لپاره
نه مرغان لري د زده کړې اړتیا
د الوتلو لپاره...
ولامبه
یوازې
والوزه
یوازې
مینه
کتاب نلري
لویو مینانو د نړۍ
لوستل کولای نشول

مېرمنې، د بورژواوو پېښې پرېږده
شه تېره **شپاړسم لويي** له پلازه
شه تېره له فرانسوي عطرو
د تمساح د پوټکي
جوړ شوی کنځول پرېږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما سره
د آناناس او باران ټاپو ته راشه
سرې اوبه يې د سېزانده غونډيو
ستا د تن په څېر ګرمې
تودې
راژوندي يې کړي امونه
ستا د سينو يادونه
ای د شک او ډار مېرمنې
د **مکس فاکتور** او د **اليزابت آردن*** مېرمنې
متمدنه يې بې حده
د ميني ميز تر شا
له کاشوغې او پنجې سره کښېنې
خو زه صحرا کې زيږېدلی
تنده د پېړيو مې پر شونډو
او سل ميليونه لمره
مې پراته تر کميس لاندې!
خپه کېږه ګوره مه،
مخالف چې دې د ډوډۍ

* مکس فاکتور (Max Factor) د سينګاريزه لوازمو د توليد پخوانی او مشهور برنډ دی، چې په ۱۹۰۹ کال کې يې توليد پيل کړ.اليزابت آردن (Elizabeth Arden) د عطرو او سينګاريزه موادو امريکايي برنډ دی، چې په ۱۹۱۰ کال کې يې توليد پيل کړ. پ.ژ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوړولو له آدابو سره یمه
او د سپین دسترخان رومال
لېرې اچوم

وزیرېدم زه هغه ښار کې،
چې گران نه وو پر چا ماشومان
وزیرېدم،
د هغو خلکو په منځ کې،
چې د انسان په بې گناهۍ
اعتراف نه کوي!
د هغو خلکو په منځ کې،
چې هېڅکله یې
د گل ځانگه
او د شعر کتاب
نه دی پېرلی
له میني
له عاطفې
بې خبره
خلک!

وزیرېدم په هغه ښار کې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دېوالونه یې یخ دي
خلک یې شیشې خوري
او مري یې ماشومان په یخنۍ کې!

نه له چا بخښنه غواړم
نه مدافع وکیل غواړم،
چې مې وژغوري
له ډاروونکې ستنې
د ځنډۍ
په زرهاوو ځله ځنډې شوی یم
ورمېږ مې د پړي له کړۍ سره عادت
تن مې د اجسادو له تسکرې سره عادت
نه معذرت غواړم!
نه بخښنه!

نارې وهم
ان که وي وروستۍ نارې د ژوند
پاچا نه وم،
نه یم
د ښځو عاموژنه نه کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تیزابو په حوضو کې

زه هغه شاعر یم،
چې په لوړ آواز یې لیکي
په لوړ آواز مینېږي
هغه شین سترګې ماشوم یم،
چې د بې ماشومه ښار پر ور
په دار دی وهل شوی!

ته ساده جامې اغوندې
مائو* لولې
غاړکۍ دې په غاړه
ګل دې دی ټومبلې په زلفانو
له **فرهنګي انقلاب** څخه غږېږې
د آزادۍ له بیرغ سره وهی ګام
غواړې آزادي د محصلینو
رنګېدل د دېوالونو
خو کله چې مینه کوي برید
د خپلو شنو غاښو سره

* مائوتسه تونګ د چین د انقلاب لارښود و، چې د چین ولسي سوسیالیستي جمهوریت یې رامینځته کړ. هغه د مارکس، انګلس، لنین او ستالین تر څنګ د نړۍ د پرولتاریایي غورځنګ له لورې د پرولتاریا د رهبر په توګه یادېږي. پ. ژ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته رپيږې
د **مائو** عکس لوېږي پرځمکه
رپانده بيرغ دې لوېږي له لاسه
د نيا غېږې ته ورېږې ته
پناه
په ژړا
څنگه چې شوه هغه ناوې
ته هم ناوې کېږې!

انسان،
مدعي د آزادۍ
خو په خپله په بند کې
ان له خپلو لاسو، شونډو اوجامو سره
د خبرو اترو آزادي نلري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول شيان مري

چې کله باورونه، اندونه
يوه ښار کې راټيټېږي
او د آس د نال شانتې کرېږي
چې کله ډارن هرې وسلې سره،
چې په لاس يې لري
يو انسان ووژلای شي
او پټېږي خلک د موږکانو په شان
چې کله مو ورځپاڼه د ترحيم
په اعلانو ډکېږي
ټول شيان مري
ټول شيان بې ځانه:
اوبه
واښه
غږونه
رنګونه
کوي ونې جرړې خوشې
مهاجرېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله ځايه تښتي جغرافيه

او موږ ګورو

د انسان

پای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځرنګه وطن دی؟

دا ځرنګه وطن دی،
چې خپلو مینانو سره
د ګزمې په شان چلند کړي
ګل د بلوا نښه ګڼي
شعر د نظام پر ضد
شپه پاڼه.

دا ځرنګه وطن دی،
چې د مینې بند یې
له درسي نظامه دی
پاک کړی
دا ځرنګه وطن دی،
چې شعرونه یې ملغا کړي
د ښځو سترګې یې ملغا کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزادي

هره مرغۍ،
که وای اړمنه،
چې کورنيو چارو له وزيره
د پرواز اجازه واخلي
هر کب،
که وای اړمن
د سفر پاسپورت لپاره،
کبان،
تباه کېدل
مرغان،
نابودېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شعر سور ګل

ومې لټوئ!
له ځانه سره څه نلرم
یوازې د شعر
سور ګل
او
خپل ویر

جګړې
کړې
د ګلو پاڼې
د غنمو وږي
لګدمال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې تا وژړېدم

بې تا وژړېدم
ټوله شپه
ټوله ورځ
کليزه دې نيولاى نشم
ټول تاريخ پر تا ويرجن
له تا وروسته مې
نور
دومره ورځې
لمر ليدلى نه دى
پاتې د وربځو تر شا

ځان ته مې وبله
ځمکه يخه شوې
کلونه کېږي،
چې خلکو سهار ليدلى نه دى
تر هغو چې دې اوښکې زما
څپانده به وي
دريابونه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو بانګي

زموږ په سیمه کې بانګي یو:
بې سواده،
د پټو جاسوسانو دی سرلاری
له تېري،
وژنې،
د چرسو له مستۍ
له جعلکارۍ
بل په هېڅ څه نه پوهېږي
جامې یې د خپل پلار هم خرڅولې
په ګرو یې ایښوده ګوتمه د خپلې ښځې
غاښونه یې غلا کول د مړو
ان.

زموږ په سیمه کې بانګي یو،
چې ټول استعداد یې د وسلې رایستل
پر کلیمو ډزې کول

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په سیمه کې بانګي يو،
عصاب خرابه،
لیونی
هره ورځ لولي خطبه
د حاجيانو په خېر
لکه مامون په تکبر ګرځي
د جومات له منبره وهي چغې
حیران مې ټول پاکۍ ته
زه یم قانون
زه یم دولت.

څنګه به ووري ژغورنده باران پر موږ ؟
څنګه شنه به غنم شي؟
څنګه به خپور خیر او برکت شي؟
څنګه به راپه برخه برکت شي؟
خدای پر دې هېواد
نه چلوي حکم
حکم چلوي
بانګیان!

زموږ په هېواد کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو بانګي ځي
بل بانګي راځي
سرغړونه ده
هماغه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

منفجرېدل...

منکرېدلی کله شم
له هغه پتنگه،
چې په رگو کې مې لمبېږي
منعه کولای کله شم
هغه یاسمن،
چې په اوږو کې مې رازغورنېږي
پټولای کله شم
هغه عاشقانه،
چې د کمیس لاندې مې درېږي
د دې ټولو
پټول
منعه کول
منکرېدل
یانې:
منفجرېدل...

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطنه

وطنه
جوړه کړې يې له تا
ډارونکې ډرامه
ځارم دې
شپه په شپه
خنګه دې ووينم
که برېښنا
پرې کړي.....؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم و دې نیسمه غېږ کې

غواړم وکړمه له تا سره مینه
له دې وړاندې،
چې فاشیستي فرمان صادر شي
غواړم کېنم دوه دقیقې درسره
نوش یوه پیاله قهوه کړم
له دې وړاندې،
چې لېږې کړي څوکۍ
یو مخفي پولیس
مو تر پښو لاندې
غواړم و دې نیسمه غېږ کې
له دې وړاندې،
چې زنداني راته متهې کړي
بندي راته خوله کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم و دې نيسمه د لاسو په مينځ کې
له دې وړاندې،
چې پر اوښکو
ګمرکي ماليه وې راله لګولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سویسي مرغۍ

وړې مې ورځپاڼې عربې وې،
چې يې ولولم
ژنيو سيندګي په غاړه
سلګونه ډاريدلې مرغۍ
په ناڅاپه وتښتيدلې،
چې پام يې شو د ورځپاڼو
عنوانو ته
خبرو ته!
ګواکې د خپلو بچيانو برخليک نه
وډاريدلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړي ګډ شي په دريابونو

غواړي ونيسي نړۍ
خو عاجز د يو کتاب له خلاصولو
غواړي ګډ شي په دريابونو
خو يو څاڅکي اوبو سره خوبېږي
ورکوي د فرهنګي انقلاب زېرى،
چې سبزي يوځاى
وچ
لانده
خو هوښياري يې د کافي شاپ له دروازې،
چې پکې کښېني
د ژباړل شويو کتابو له عنوانو،
چې يوازې يې اوري
نه زياتېږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت نسلونه

مېرمنې،
ځنګه،
وغږېږم له خلاصونه؟
ځنګه،
وغږېږم د وینا له آزادۍ؟
ځنګه،
وغږېږم د میني له آزادۍ؟
ځنګه،
وغږېږم د سترګو له آزادۍ؟
د بڼو له آزادۍ؟

زه مې میراث
او
د وحشت ټول نسلونه
پر اوږو وړم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستۍ کوتره

ته د آزادۍ په جغرافیه کې:
ټاټوبی وروستی
هېواد یې وروستی،
چې ساتې مې له ډاره،
له لوړې

ته خوشه وروستۍ
ته سپوږمۍ وروستۍ
ته کوتره وروستۍ
ته وربځ وروستۍ
ته غوټۍ وروستۍ،
چې بوی کړی ما
ته کلیمه وروستۍ،
چې لیکلې ما
ته کتاب وروستی،
چې لوستی ما.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم مین شم...

غواړم مین شم،
چې دنیا کړم بدله په مالتې
او لمر کړم بدل په برنجي بلینډې
غواړم مین شم،
چې کېږدم د پای ټکې
پولیسو ته، پولو ته،
بیرغو ته، ژبو ته،
رنگو ته، توکمو ته

گرانې،
غواړم د یوې ورځې لپاره
نړۍ وشرخوم،
چې ودان کړم جمهوریت
د احساس.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلی ژوند

دې جګړې،
ماشومانه پښه واخیسته له ما
د مینې په لور یې ډزې وکړې
ویې وژله
د سیند په لور یې ډزې وکړې
د لمر په لور
د کروندې او ماشومانو د کتابو په لور
دې جګړې،
ښکلی ژوند
غلا کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمعې خطبه

د جمعې په ورځ
خلک یې جومات ته وغوښتل
په پرتمینې خطبې کې یې وویل:
یمه د خدای له اولیاوو
یمه د خدای له غوره شویو
یمه د خدای له دوستانو
په دې ړنګېدلي ویجاړ ښار کې
په دې غمجن ښار کې
ادعا یې وکړه،
یمه د خدای شخصي استازی
یمه د خدای شخصي ویاند

اجازه شته،
چې پوښتنه وکړم:
لویه خدایه
تا ورکړې مهر او لاک او وکالت

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کېني تر ابده

پر ورمېږ د ملت...؟!

تا ورکړی دستور،

د دې ښار د ورانولو؟

تا ورکړی دستور،

د گونگتیې په څېر

د پښو لاندې زموږ د چخپیتولو؟

تا ورکړی دستور،

په ځانو دي راته جوړ

د موزو د لغتو بارانونه؟

په خولو دي راته جوړ

د موزو د لغتو بارانونه؟

که له واکمنو وپوښتو،

چې چا کړی په دې دنیا

زموږ چارو له استازی؟

راته وايي:

نه پوهېږئ ای جاهلو

یمه زه د خدای له عزیزانو؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم ووهمه کوکې:
لويه خدايه،
تا کړ د اقتصاد وزير منصوب ؟
نو بيا ولې
رسېدلې بېوزلي تر وروستې کچې؟
نو بيا ولې
رسېدلی زغم تر وروستې کچې؟
نو بيا ولې
حالات زموږ بد شوي؟
اصلي خواړه مو د ډېران شوي؟
او ان مرغۍ نه مومي د دې ټاټوبي
په ډېران څه؟
لويه خدايه
د ډوډۍ گرانېدل دي،
ستا امر؟
د لوبيا او د نخودو گرانېدل دي،
ستا امر؟
د سبوو او ترشۍ گرانېدل دي،
ستا امر؟
د مرگ د کفن گرانېدل دي،
ستا امر؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ولې خورو موږ ځپلی
خو چارواکي خوري کبان؟
قوماندانان څښي ویسکي ولې؟
او موږ څښو ختې، چکړې ولې؟
ولې زموږ په ټاټوبي،
بېوزله انسانان
د ډوډۍ مخ
د سپوږمۍ له مخه
نشي کړای توپیر؟!
ولې ماشومان مو کوي
د میندو په نسو کې ځانوژنه؟!

غواړم لوی خدای وپوښتمه،
تا دي ورزده کړي،
چې موږ مغزي تطهیر کړي؟
مېرمنې مو کړي مینځې؟
او پر موږ شي راسپاره
پر ځای د خرو
آسونو ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم لويه خدای وپوښتمه،
تا دی ورکړی دستور،
چې مات مو کړي،
هډوکي،
ملا د قلمونو؟
کړي کر منعه د ګلونو په باغونو؟

غواړم لويه خدای وپوښتمه،
ورکړې شتمني ده تا،
چې د ورسا او بريتانيا ماڼۍ
د بابل معلق باغونه
او مزدورې ورځپاڼې وپيري؟
تا سپين چک ورکړی،
چې د بريتانيي تاج او ماڼۍ
د کوترو په څېر بندې مېرمنې په قفس کې
او شنه رنګه سپوږمۍ
د نيشابور په اسمان کې
وپيري؟

غواړم لويه خدای وپوښتمه،
واقعاً يې عزيز د دوی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا قاتل د خپل ملت
د خدای عزیز کیدای شي؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړینه

چېرې لاړ شي
د وطن مړي ؟
چې کله ټوله شتمني
له بنفشه غوړو سره
د جمهور رئیس دخېټې، سیني او ملا
ماساژ پاره شوې وي جلا
یا د هغو لپاره چې ورکوي،
جمهور رئیس ته د شیدو کاسې
چېرې لاړ شي هغه مړي،
چې د جمهور رئیس جګړه کې
ولېدل په ځمکه
اوس د مېشته کېدو ځای نلري.

که مو مړینه وای
سترې موخې لپاره
په خندا د مرګ په لوري رهېدلم
که مو مړینه وای
د خلکو، د هېواد د آزادۍ په موخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعزتمنې يوې مېړانې
په لوري د جنت د مومنانو
له ټولو مخکې درومېدلم
خو دوی ده کړی پرېکړه،
چې مور، مړه شوو،
چې پاتې دا نظام شي
د وړو جوړې مجسمې،
پاتې ماماګان د دې نظام شي.

د ميليونونو انسانونو مړينه
پر رهبر مو نلري اغېزه
يو وينښته يې نه رپېږي

زه نه پوهېدم،
چې ظالمان لري کرکه
د شمېرولو له ماشينه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه پوهېده، چې ما به ووژني
زه پوهېدم، چې هغه به ووژل شي
وړاندوينې،
دواړه سمې وختلې
هغه لکه پتنگه
د جهالت د پېر پر وېجاړو ولوېده
او زه د هغه عصر د غاښو ترمينځ
چې شعر
د ښځې سترگې
او سور گل د ازادۍ
له ستونې تېروي
دړې وړې شوم.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library